

Projekt

z dnia 17 października 2019 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR XVI/.../19
RADY MIEJSKIEJ W AUGUSTOWIE**

z dnia 24 października 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Miasta Augustowa na 2020 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, 2244; z 2019 r. poz. 730). Rada Miejska w Augustowie uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Augustowa na 2020 rok, zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Na sfinansowanie zadań wynikających z Programu przeznacza się środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 1 030 000 zł.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Augustowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą od dnia 01 stycznia 2020 roku.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Augustowie

Alicja Dobrowolska

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XVI/.../19

Rady Miejskiej w Augustowie

z dnia 24 października 2019 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Augustowa na 2020 rok

Podstawa prawna:

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych są:

1. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, 2244, z 2019 r. poz. 730).
2. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2019 r. poz. 852, 1655).
3. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690).
4. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, 924).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390, z 2019 r. poz. 730).
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492).
7. Uchwała Nr XXIX/263/2016 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 5 grudnia 2016 r. w sprawie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Augustów na lata 2017-2025.
8. Uchwała Nr XXXII/294/17 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 21 lutego 2017 w sprawie Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 Gminy Miasta Augustów.
9. Uchwała Nr V/53/19 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Augustowa na lata 2019-2021.

Diagnoza i badanie ESPAD

Niniejszy Program oparty jest na wciąż aktualnych wnioskach z badania przeprowadzonego w Augustowie w roku 2018 pod nazwą Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Augustowa oraz badanie ESPAD. Zgodnie z literaturą „Duże znaczenie ma cykliczne diagnozowanie skali problemów alkoholowych. Powtarzanie badań co 2-3 lata pozwala uchwycić dynamikę zachowań patologicznych, kierunki i tendencje zmian” - Lokalna diagnoza problemów alkoholowych - Grzegorz Hryszkiewicz Rok: 2002, Czasopismo: Świat Problemów Numer: 6. W związku z powyższym wyniki badań stanowią zbiór najbardziej aktualnych danych o Augustowie z zakresu występujących zagrożeń społecznych.

Dokument znajduje się na stronie Urzędu Miejskiego w Augustowie:

http://urząd.augustow.pl/sites/default/files/articles/diagnoza_lokalnych_zagrozen_spoecznych_augustow_2018badanieespad2018.pdf f. Wyniki badań lokalnych zestawione zostały z wynikami ogólnopolskimi badań ESPAD Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną z 2015 roku. Poniżej zostały zamieszczone najistotniejsze informacje z w/w opracowania.

Dorośli mieszkańcy Augustowa

Z uzyskanych danych wynika, że 16% mieszkańców miasta pije w sposób ryzykowny. Mieszkańcy najczęściej spożywają piwo – sięga po nie 70% osób pijących. Większość mieszkańców Augustowa przekracza poziom spożycia alkoholu związany z przeciętnie najmniejszym ryzykiem szkód.

Pozytywną informacją jest fakt, że 77 % badanych uznało, że picie alkoholu w ciąży jest szkodliwe. 22% badanych uznało, że picie w ciąży nie jest szkodliwe lub, że nie mają takiej wiedzy.

Problem alkoholowy wśród uczniów

Z przeprowadzonych badań ankietowych wynika, że 62% gimnazjalistów i 87% licealistów spożywało wysokoprocentowe napoje. 38% gimnazjalistów pije regularnie alkohol i 77% młodzieży starszej regularnie pije alkohol. Alkohol spożywany jest w dużych ilościach, ponad połowa 66% starszych uczniów upiło się.

Pozytywnym faktem jest to, że większa część uczniów gimnazjum w dużym stopniu widzi negatywne konsekwencje związane z piciem alkoholu. Uczniowie mają świadomość negatywnych konsekwencji związanych ze spożywaniem alkoholu.

Większa jest ilość augustowskich licealistów pijących nadmiernie, niż odsetek w uczniach w Polsce. Uczniowie gimnazjum w Augustowie rzadziej się upijają niż ogółem uczniowie w Polsce. Niższy jest odsetek młodzieży w Augustowie sięgających po alkohol w porównaniu do danych ogólnopolskich.

Badanie sprzedawców alkoholu na terenie Augustowa

W badaniu diagnozującym problemy społeczne w Augustowie wzięło udział 30 sprzedawców napojów alkoholowych - 53% próby stanowiły kobiety a 47% mężczyźni.

67% sprzedawców alkoholu uważa, że spożycie alkoholu utrzymuje się na stałym poziomie. 27% sprzedawców sądzi, iż spożycie alkoholu w ostatnich latach wzrasta. Bardzo mała część ankietowanych uznała, że spożycie alkoholu w mieście maleje. 67% ankietowanych sprzedawców uznało, że nigdy nie dochodzi do takiej sytuacji sprzedaży alkoholu nieletnim.

Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Miasta Augustowa i badanie ESPAD sporządzona w 2018 r. przez Oficynę Profilaktyczną z Krakowa jest materiałem bazowym do określenia kierunków działań w niniejszym Programie. Zadania na rok 2020 zostały określone w oparciu o ustawodawstwo, zdiagnozowane problemy na terenie Augustowa oraz doświadczenia z działań prowadzonych w latach poprzednich. Program jest częścią lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Niniejszy Program jest dokumentem, który wyznacza kierunki, najważniejsze kategorie zadań, które będą realizowane przez Gminę Miasto Augustów w roku 2020, opartym o zapisy prawa i lokalne potrzeby. Program jest częścią Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Augustów na lata 2017-2025. Zadania rekomendowane do wdrażania w 2020 są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020 oraz Rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Zadania gminy zostały określone w Art.4¹. 1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

1. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) (uchylony);

- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Program zawiera diagnozę środowiskową miasta Augustowa, zasoby środowiskowe, przeprowadzone na terenie Augustowa działania profilaktyczne, wyznacza obszary problemowe: określono cel Programu i zadania do jego realizacji.

Diagnoza środowiskowa

Diagnoza środowiskowa zawiera aktualny stan lokalnej społeczności i uwarunkowań społecznych występujących na terenie miasta Augustowa. Częścią diagnozy jest badanie Diagnozy zagrożeń społecznych Miasta Augustowa przeprowadzonej w roku 2018. Dokument umieszczony jest na stronie Urzędu Miejskiego w Augustowie.

Augustów liczy 28 658 mieszkańców (stan na 30.09.2019r.)

Bezrobocie

Dane: Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie

W roku 2018 (stan na dzień 31.12.2019) zarejestrowanych było 1.148 osób, w tym 517 kobiet. W I półroczu statystyki PUP informują, iż zarejestrowanych było 1021, w tym 462 kobiet.

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	2018	I półrocze 2019
	ogółem	ogółem
Do 30 roku życia	249	197
Do 25 roku życia	108	81
Długotrwale bezrobotni	672	333
Powyżej 50 roku życia	371	340
Posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	181	165

Osoby pozostające długotrwale bez zatrudnienia są narażone na wiele negatywnych sytuacji wynikających z pozycji zawodowej i materialnej. Innym ważnym aspektem dotyczącym zjawiska bezrobocia jest niepodjęcie pracy lub jej porzucenie ze względu na nadużywanie alkoholu.

Bezpieczeństwo socjalne rodziny

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie

W roku 2018r. z pomocy MOPS w Augustowie skorzystało rodziny 784 rodzin, w których łącznie było 1.464 osób, w tym 49 rodzin z udokumentowanym uzależnieniem (60 alkoholizm, 4 narkomania).

Na koniec III kwartału 2019r. z pomocy MOPS w Augustowie 687 rodzin, w których było 1.077 osób.

Procedura zobowiązania do leczenia odwykowego

Dane: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie

W roku 2018 w związku ze zgłoszonymi sprawami do MKRPA w Augustowie zespół motywujący (w składzie osoba prowadząca i protokolant) odbył 136 posiedzeń (w tym 20 wyjazdowych przy współudziale dzielnicowego).

Podczas pracy członkowie zespołu motywującego prowadzili rozmowy profilaktyczne i motywujące z osobami zgłoszonymi oraz świadkami. W toku prowadzonych przez Komisję działań niektóre osoby zgłoszone podejmowały dobrowolne leczenie ambulatoryjne lub stacjonarne. Członkowie rodzin osób zgłoszonych otrzymywali informacje o miejscach bezpłatnego wsparcia i w wyniku tych działań osoby potrzebujące pomocy specjalistów korzystali ze specjalistycznego wsparcia oferowanego na terenie Augustowa.

W trakcie pracy zespołów motywujących MKRPA podczas rozmów zarówno z osobami zgłoszonymi oraz rodzinami członkowie Komisji poruszali następujące zagadnienia:

- a) prawne aspekty procedury zobowiązania do leczenia odwykowego,
- b) picie szkodliwe i uzależnienie,
- c) leczenie osób pijących szkodliwie i uzależnionych od alkoholu,
- d) wpływ uzależnienia na życie rodzinne,
- e) prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- f) problem przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym,
- g) wpływ doświadczeń z dzieciństwa w rodzinie z problemem alkoholowym na funkcjonowanie osoby w życiu dorosłym,
- h) wpływ kontaktów z osobą uzależnioną na funkcjonowanie rodziny.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie na podstawie art. 24 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, 2244, z 2019 r. poz. 730) w 2018 roku skierowała 11 osób na badanie do biegłych sądowych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia. Na podstawie powyższych opinii Sąd zobowiązał uczestników postępowań do poddania się leczeniu odwykowemu, w 4 przypadkach w stacjonarnych zakładach leczenia odwykowego i w 5 przypadkach w niestacjonarnych zakładach leczenia odwykowego. W dwóch postępowaniach nie została jeszcze wydania opinia.

Od kilku lat członkowie Komisji zwracają szczególną uwagę na potrzeby małoletnich dzieci związane problemami funkcjonowania rodziny osoby uzależnionej, z tego też względu w roku 2018 skierowano do Sądu Rejonowego w Augustowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich 5 wniosków o wgląd w sytuację małoletnich dzieci (łącznie sprawy dotyczyły ośmiorga dzieci) w związku z niepokojącymi sygnałami napływającymi do Komisji dotyczącymi sytuacji rodzinnej małoletnich. Przedmiotowe informacje członkowie Komisji uzyskiwali podczas spotkań z uczestnikami postępowań.

W sprawach wpływających do Komisji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmowali następujące działania:

- a) założono 6 procedur „Niebieskiej Karty” (1 procedura dotyczyła małoletnich dzieci) i przekazano do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Augustowa.
- b) Przedstawiciel Komisji uczestniczył systematycznie w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych powoływanych w ramach ZI,
- c) złożono 1 zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Augustowie o możliwości popełnienia przestępstwa znęcania się nad rodziną (art. 207 Kodeksu Karnego).

Wnioski składane do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie w sprawie uruchomienia procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego w latach 2016-2018

Podmioty składające wnioski	2016	2017	2018
Policja	36 15 - nadużywanie alkoholu 21 - przemoc w rodzinie z nadużywaniem alkoholu	50 20 - nadużywanie alkoholu 30 - przemoc w rodzinie z nadużywaniem alkoholu	29 9 - nadużywanie alkoholu 20 - przemoc w rodzinie z nadużywaniem alkoholu
Prokuratura Rejonowa w Augustowie	37 2 - znęcanie się fizyczne i psychiczne pod wpływem alkoholu 29 - prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie	14 2-znęcanie się fizyczne i psychiczne pod wpływem alkoholu 9-prowadzenie pojazdu	9 1-znęcanie się fizyczne i psychiczne pod wpływem alkoholu

	nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego 4 - posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych 1 - groźby karalne 1- naruszenie miru domowego	mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego 3-posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych	8-prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego
Sąd Rejonowy w Augustowie	0	2	0
I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Augustowie	0	6	1
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie	5 4 - nadużywanie alkoholu 1- przemoc w rodzinie z nadużywaniem alkoholu	19 16 - nadużywanie alkoholu 3 - przemoc w rodzinie z nadużywaniem alkoholu	18 12 - nadużywanie alkoholu 6-przemoc w rodzinie z nadużywaniem alkoholu
Członkowie rodzin i osoby prywatne	45	30 4 - w czasie przyjmowania wniosku założono Niebieską Kartę	38 3- w czasie przyjmowania wniosku założono Niebieską Kartę
„Niebieska Linia”	0	0	1 1-przemoc w rodzinie z nadużywaniem alkoholu
Łącznie	123	121	96

Liczba wszczętych przez MKRPA postępowań o zobowiązanie do leczenia odwykowego w roku 2018 zmalała w stosunku do roku poprzedniego o 25 wniosków.

Ilość rozmów ze sprawcami i ofiarami przemocy w toku prowadzonych postępowań

	Rozmowy z osobami zgłoszonymi	Rozmowy z osobami zgłoszonymi - sprawcy przemocy domowej	Rozmowy ze świadkami	Rozmowy ze świadkami - ofiary przemocy domowej
2016	242	99	381	124
2017	222	102	290	131
2018	222	48	350	82

W roku 2018 członkowie Komisji umorzyli 88 procedur, niektóre z nich były prowadzone od roku 2016. Powodem umarzenia w/w spraw było:

- podjęcie dobrowolnego leczenia odwykowego przez osobę zgłoszoną (3 procedury),
- brak przesłanek wskazanych w przepisach art. 24 i art. 25 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (68 procedur),
- zły stan zdrowia (1 procedura),

- d) prośba rodziny (3 procedury),
- e) zmiana adresu zamieszkania (3 procedury),
- f) wyjazd za granicę (2 procedury),
- g) śmierć osoby zgłoszonej (5 procedur),
- h) odbywanie kary pozbawienia wolności (3 procedury).

Ponadto w 2018 roku pracownik Urzędu Miejskiego w Augustowie odpowiedzialny za obsługę Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzielił 40 porad indywidualnych dla osób zgłaszających się do Komisji, które dotyczyły:

- a) uzależnienia i współuzależnienia,
- b) funkcjonowania rodziny z problemem alkoholowym,
- c) przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- d) motywowania do korzystania ze specjalistycznych form pomocy.

W 2019 (dane na dzień 30 września 2019 r.) do w/w komisji wpłynęło ogółem 114 wniosków o wszczęcie postępowania w stosunku do osób nadużywających alkoholu i używających środków odurzających w tym:

- a) 51 wniosków z Komendy Powiatowej Policji w Augustowie z czego 40 wniosków dotyczyło przemocy w rodzinie,
- b) 1 wniosek z Prokuratury Rejonowej w Augustowie za jazdę pojazdem pod wpływem alkoholu,
- c) 22 wniosków z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Augustowie, w tym 3 dotyczące przemocy w rodzinie,
- d) 36 od członków rodzin i osób prywatnych,
- e) 1 wniosek z Sądu Rejonowego w Augustowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- f) 2 wniosków z I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej,
- g) 1 wniosek z placówki oświatowej.

W 2019 roku na Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych założono 9 procedur „Niebieskiej Karty”, 8 - krotnie zawiadomiono Prokuraturę Rejonową w Augustowie o możliwości popełnienia przestępstwa znęcania się nad rodziną (art. 207 KK). Skierowano do Sądu Rodzinnego w Augustowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich 10 wniosków o wgląd w sytuację małoletnich dzieci oraz 2 wnioski o skontrolowanie wykonywania władzy rodzicielskiej w związku z niepokojącymi sygnałami napływającymi do Komisji. Sekretarz Komisji w toku prowadzonych czynności 8 - krotnie występowała z wnioskiem do Sądu o zmianę postanowienia Sądu z leczenia niestacjonarnego na leczenie stacjonarne. W toku prowadzonych postępowań na podstawie art. 26 ust. 3 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi MKRPA w Augustowie w 18 przypadkach skierowała akta spraw z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego.

Do dnia 10 października 2019 roku pracownik Urzędu Miejskiego w Augustowie odpowiedzialny za obsługę Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzielił 122 porady indywidualne dla osób zgłaszających się do Komisji, które dotyczyły:

- a) uzależnienia i współuzależnienia,
- b) funkcjonowania rodziny z problemem alkoholowym,
- c) przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- d) motywowania do korzystania ze specjalistycznych form pomocy.

Przemoc w rodzinie

Dane: Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miasto Augustów

W roku 2018 do Zespołu Interdyscyplinarnego w Augustowie wpłynęło 130 formularzy „Niebieskiej karty” – A.

Institucja zakładająca „Niebieską Kartę”	Liczba formularzy
Komenda Powiatowa Policji w Augustowie	106
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie	16
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie	6
Placówki oświatowe	2
Razem	130

Zostało powołanych 116 grup roboczych w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Prowadzono łącznie 126 grup roboczych, w tym 19 grup roboczych, które zostały powołane w 2017r. W okresie od 1 stycznia 2018r. do 31 grudnia 2018r. odbyło się 284 posiedzeń grup roboczych. W toku pracy grup roboczych zakończono 79 procedur „Niebieskiej Karty”, w tym:

- a) 31 w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
- b) 48 w związku z rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowania działań.

W roku 2019 (stan na 30.09.2019r.) do Zespołu interdyscyplinarnego wpłynęło 92 formularzy „Niebieskiej Kart” – A.

Institucja zakładająca „Niebieską Kartę”	Liczba formularzy
Komenda Powiatowa Policji w Augustowie	73
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie	6
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie	9
Placówki oświatowe	4
Razem	92

Dostępność do pomocy terapeutycznej i psychospołecznej

Na terenie miasta Augustowa działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Poradnia Zdrowia Psychicznego – Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia”, jak również Punkt Pomocy dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Szpitalnej 12A. Poradnia jest finansowana przez Narodowy Fundusz Zdrowia w zakresie: opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.

Ponadto z budżetu Gminy Miasta Augustów w Poradni finansowane są dodatkowe działania profilaktyczne zwiększające dostępność usług dla mieszkańców miasta Augustowa takie jak zajęcia i programy ponadpodstawowe oraz dalszego zdrowienia typu sesje terapii indywidualnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin z terenu miasta Augustowa oraz sesje terapii pogłębionej grupowej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin z terenu miasta Augustowa. Usługa świadczona jest w okresie: 01.01.2019r. – 31.12.2019 r. (stan na dzień 30.06.2019 r. - udzielono 147 porad).

Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych oraz rodzin, a także dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc z terenu miasta Augustowa przez Gabinet Psychoterapeutyczny Renata Szyszkiewicz – Dobrowolska przy ul. Kilińskiego 8A

Specjaliści pracujący w punkcie, realizujący terapię uzależnień: psychoterapeuta, specjalista psychoterapii, psycholog, terapeuta par, instruktor terapii uzależnień i konsultant ds. przemocy w rodzinie.

Prowadzenie psychoedukacji indywidualnej dla osób nadużywających alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych, uzależnionych, członków ich rodzin oraz dla osób współuzależnionych, prowadzenie indywidualnych konsultacji psychoterapeutycznych dla osób doświadczających przemocy, rozpoznawanie przemocy w rodzinie, wsparcie dla osób doznających przemocy, interwencyjne udzielanie

wsparcia, konsultacje pedagogiczne i psychoterapeutyczne oraz kierowanie do specjalistycznych placówek w celu podjęcia stosownej terapii i leczenia, motywowanie do zmian, udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym, konsultacje dla par, konsultacje grupowe. Usługa świadczona jest w okresie: 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. (stan na dzień 30.06.2019 r. - udzielono 150 porad).

Prowadzenie Gabinetu Psychoterapii Justyna Paszkiewicz przy ul. Mostowej 12G

Specjalista psycholog, psychotraumatolog, terapeuta poznawczo-behawioralny, terapeuta dzieci i młodzieży. Prowadzenie konsultacji indywidualnych psychoedukacyjnych, terapii podtrzymującej, terapii długoterminowej, poradnictwa, terapii psychologicznej, terapii poznawczo-behawioralnej, terapii traumy, terapii EMDR, terapii skierowanej do DDA. Współpraca z pedagogami szkół podstawowych. Usługa świadczona jest w okresie: 01.01.2019 r. – 31.12.2019 r. (stan na dzień 30.06.2019 r. - udzielono 50 porad).

Prowadzenie Grupy Wsparcia „Razem Łatwiej” przez Grzegorza Maziewskiego przy ul. Mostowej 12D.

Specjalista – instruktor terapii uzależnień PARPA, konsultant ds. przemocy w rodzinie. W ramach usługi prowadzono pracę z osobami uzależnionymi utrzymującymi abstynencję, z osobami z rodzin uwikłanych w przemoc domową, z osobami nie radzącymi sobie z agresją, z osobami w trudnych relacjach partnerskich. W zajęciach brała udział stała liczba uczestników (5-7 osób), ogółem w warsztatach wzięło udział 19 osób (stan na dzień 30.06.2019 r.)

Prowadzenie zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym z uwzględnieniem między innymi zespołu FAS (alkoholowy zespół płodowy) przez Centrum Wspierania Rozwoju Dziecka „Piotruś Pan” Elżbieta Chilicka przy ul. Wypusty 1

Specjaliści: psycholog, logopeda, oligofrenopedagog, pedagog specjalny, dogoterapeuta, terapeuta integracji sensorycznej, arteterapeuta, fizjoterapeuta, terapeuta NDT Bobach oraz terapeuta PNF, realizujący wsparcie dzieci w rozwoju psychospołecznym poprzez: terapię mowy, terapię procesów sensorycznych, arteterapię, trening umiejętności społecznych oraz wsparcie psychologiczne i fizjoterapię. Pomoc specjalistów obejmowała następujące zakresy: pomoc psychologiczną, pomoc logopedyczną, diagnozę KOZE, prowadzenie treningu umiejętności społecznych, terapię pedagogiczną, diagnozę przetwarzania słuchowego wg metody stymulacji słuchowej K. Johannaesa, diagnozę KORP, arteterapię, dogoterapię i terapię funkcjonalną. W roku 2019 w zajęciach brało udział 18 dzieci. Zrealizowano łącznie 480 godzin terapii - (stan na dzień 30.06.2019 r.)

Prowadzenie zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z problemem alkoholowym z uwzględnieniem między innymi zespołu FAS (alkoholowy zespół płodowy) prowadzone przez Gabinet Psychologiczno - Terapeutyczny „GABIK” Ewelina Książewska przy ul. 3 Maja 56.

Specjaliści: pedagog specjalny, terapeuta poznawczo-behawioralny, terapeuta integracji sensorycznej, oligofrenopedagog, logopeda, pedagog, terapeuta ręki, psycholog, psycholog kliniczny, socjoterapeuta, fizjoterapeuta, terapeuta NDT-Bobath, terapeuta PNF, terapeuta skoliozy i wad postawy. Pomoc specjalistów obejmowała następujące zakresy: terapię zmysłów w Sali Doświadczenia Świata, terapię zachowań trudnych, terapię integracji sensorycznej, trening umiejętności społecznych, komunikacyjnych i asertywności, trening zastępowania agresji terapię logopedyczną, terapię pedagogiczną, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia fizjoterapeutyczne, terapię NDT-Bobath, terapię PNF, terapię ręki, terapię skoliozy i wad postawy. W roku 2019 w zajęciach brało udział 21 dzieci. Zrealizowano łącznie 480 godzin terapii - (stan na dzień 30.06.2019 r.)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie prowadzi:

- Grupę wsparcia dla osób z problemami opiekuńczo – wychowawczymi „Szkoła rodzica”,
- Grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- indywidualne poradnictwo psychologiczne.

W partnerstwie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Pomocy Społecznej w Augustowie prowadzone są punkty poradnictwa prawnego i psychologicznego. W roku 2018 z poradnictwa prawnego skorzystało 101 osób, z poradnictwa psychologicznego 44.

Augustowskie Stowarzyszenie Abstynentów KLUB TĘCZA ul. Ks. Skorupki 6

Klub TĘCZA jest to miejsce do którego mogą zgłosić się osoby uzależnione od alkoholu, osoby współuzależnione, a także inne osoby promujące trzeźwy styl życia, wszyscy ci którzy pragną w jakikolwiek sposób wesprzeć swych bliskich czy znajomych w walce z chorobą alkoholową.

W klubie odbywają się zajęcia terapeutyczne indywidualne i grupowe ponadto zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży. Odbywają się także spotkania – Mitingi: AA Grupa „Nie ma mocnych”, DDA Grupa „Teraz My”, Al-Anon Grupa „Promyk”, AA Grupa „Maj”.

Punkt konsultacyjny prowadzony jest przez instruktora terapii uzależnień i współuzależnienia, który udziela porad podczas spotkań indywidualnych. Prowadzone są także zajęcia grupowe, które mają charakter edukacyjny na temat uzależnienia i radzenia sobie z uzależnieniem bliskiej osoby. Średnia liczba uczestników 7-11 osób.

W grupie wsparcia dla osób doświadczających przemocy, prowadzonej przez psychoterapeutę, są zajęcia mające na celu zdefiniowanie zjawiska przemocy w ujęciu psychologicznym (elementy psychoterapii), społecznym i prawnym. W trakcie przeprowadzanych spotkań osoba potrzebująca uzyskuje pomoc psychoedukacyjną, terapeutyczną i prawną, która może przyczynić się do podjęcia próby zmiany funkcjonowania, do ochrony jej dóbr osobistych i materialnych, do podjęcia działań skierowanych na powstrzymanie przemocy. Średnia liczba uczestników: 5-10 osób.

Grupa wsparcia i rozwoju osobistego z psychologiem. Celem tej grupy jest wzajemne wsparcie emocjonalne, pomoc w przezwyciężaniu problemów i rozwiązywaniu ich. Średnia liczba uczestników: 5-10 osób.

Ponadto prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci – w dwóch grupach wiekowych. Na zajęciach dzieci uczestniczą w treningu umiejętności społecznych, uczą się technik relaksacyjnych w postaci muzykoterapii, bajkoterapii i arterapii. Średnio w zajęciach uczestniczy 12-16 dzieci.

Działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży

W mieście Augustów funkcjonuje 5 placówek wsparcia dziennego - Świetlic (4 placówki prowadzone są przez organizacje pozarządowe, jedna przez gminę).

1. Świetlica Społecznej Organizacji Przyjaciół Dzieci „Przystań” w Augustowie – liczba miejsc 37,
2. Świetlica Katolickiego Towarzystwa Służby Dzieciom Hospicjum w Augustowie - liczba miejsc 25,
3. Świetlica Fundacji „CORDIS” - Dom Opieki nad Dzieckiem w Augustowie – liczba miejsc 25,
4. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD Oddział w Augustowie – liczba miejsc 25.
5. Świetlica „Nasza Ostoja” przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Augustowie – liczba miejsc – 20.

Szczegółowy opis przeprowadzonych działań znajduje się w sprawozdaniach rocznych z realizacji poszczególnych gminnych Programów, sprawozdania są przekazywane co roku Radzie Miejskiej.

Działania przeprowadzone w roku 2019:

- a) Warsztaty profilaktyczno-terapeutyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom dla uczniów szkół podstawowych (stan na 30.06.2019 r.)

l.p	Nazwa programu-warsztatu/ Czas realizacji	Opis	Miejsce/ Liczba uczestników/ Kwota dofinansowania
1.	Warsztaty profilaktyczne pt: „GRANICE” – przeciw agresji i przemocy w szkole - klasy II i III – 5 warsztatów 45 min. oraz klasy IV i V – 10 warsztatów 45 min. 27, 28.02.2019 r. i 01.03.2019	Celem warsztatów było uwrażliwienie dzieci i młodzieży na zjawisko agresji i przemocy oraz poznanie ich przyczyn; nauka bronienia się przed „hejtem”, nabycie umiejętności rozpoznania i mówienia o trudnych uczuciach i emocjach oraz znalezienie sposobów konstruktywnego radzenia sobie z własnymi emocjami.	Szkoła Podstawowa nr 2 ul. Rajgrodzka 1 Liczba uczestników: 370 uczniów.

	r.		
2.	<p>Warsztaty profilaktyczne pt: „Cyberbullying - Mowa Nienawiści. Bądź bezpieczny w Sieci”</p> <p>Szkoła Nr 2: kl. V, VI, VII oraz szkolenie nauczycieli, 25.03.2019 r.</p> <p>Szkoła nr 2 - Wszystkie klasy VIII, 27 i 28.03.2019 r.,</p>	<p>Celem warsztatów było przekazanie wiedzy na temat hejtingu i przemocy w sieci oraz przekazanie wiedzy na temat przyczyn i skutków cyberbullyingu.</p> <p>Celem warsztatu dla nauczycieli było omówienie zasad skutecznej komunikacji z rodzicem (jak skutecznie poruszać ewentualne problemy dziecka z substancjami psychoaktywnymi, właściwa współpraca nauczyciel - rodzic).</p>	<p>Szkoła Podstawowa nr 6 ul. Tartaczna 21 Liczba uczestników: 68,</p> <p>Szkoła Podstawowa nr 2 ul. Rajgrodzka 1 Liczba uczestników: ok. 100 uczniów,</p>
3.	<p>Warsztaty profilaktyczne pt.: „Internetowa podróż” Szkoła Podstawowa nr 3, wszystkie klasy IV, 25 – 29.03.2019 r.</p> <p>Warsztaty profilaktyczne pt.: „Tornado zagrożeń”, wszystkie klasy VI</p> <p>Warsztaty profilaktyczne pt.: „Komputerowe zamieszanie”, wszystkie klasy VII</p> <p>25-29.03.2019 r.</p>	<p>Celem warsztatów było uświadomienie licznych zagrożeń wynikających z korzystania z internetu, szczególnie w nieumiejętny sposób. Dzieci poznają sposoby na zminimalizowanie zagrożeń oraz dowiadują się w jaki sposób mogą zareagować w niebezpiecznej sytuacji.</p> <p>Podczas warsztatów poruszane były zagadnienia związane z dwoma środkami uzależnień: alkoholem i dopalaczami. W pierwszej części omawiany był mechanizm uzależnienia, jego etapy oraz konsekwencje zdrowotne, społeczne. Uczestnicy mają okazję doświadczyć i nazwać własne granice w sytuacji presji ze strony osób namawiających na zażycie substancji psychoaktywnych.</p> <p>Warsztaty mające na celu profilaktykę od uzależnień od gier komputerowych i świata wirtualnego. Uwaga kierowana jest na skutki nadmiernego korzystania z komputera oraz na kształtowanie konstruktywnych form spędzania wolnego czasu.</p>	<p>Szkoła Podstawowa nr 3, ul. Mickiewicza 1 Liczba uczestników: 159</p> <p>Liczba uczestników: 164</p> <p>Liczba uczestników: 113</p>
4.	<p>Warsztaty profilaktyczne „Złość i gniew – czyli jak radzić sobie z emocjami oraz jak rozwiązywać konflikty”</p> <p>5 warsztatów po 90 min. dla klas I, II i III</p> <p>28 i 30.05.2019 r.</p>	<p>Celem warsztatów była nauka wyrażania swojej złości grzecznymi słowami, nauka rozróżniania i nazywania swoich stanów emocjonalnych, doskonalenie pracy w grupie, nauka sposobów kontrolowania własnego zachowania, rozwijanie empatii, przedstawienie metod rozwiązywania problemów bez zachowań agresywnych, nabycie umiejętności rozwiązywania sporów, nauka umiejętności odpowiedniej komunikacji, praca nad zmianą negatywnych emocji które towarzyszą sytuacjom konfliktowym.</p>	<p>Szkoła Podstawowa nr 4 ul. Konopnickiej 5</p> <p>Liczba uczestników: 104</p> <p>Liczba uczestników: 243</p>

	Warsztaty profilaktyczne: „Rozumiem, słucham argumentuję, a nie atakuję – stop mowie nienawiści” Dla klas IV, V, VI, VII, VIII oraz III Gimnazjalnych. 12 warsztatów po 90 min. 21 – 24.05.2019 r.	Celem było wyjaśnienie uczniom pojęcia mowy nienawiści, dyskusja dotycząca powodów używania wobec innych mowy nienawiści, zwrócenie uwagi na wpływ massmediów na zachowania agresywne wobec innych oraz etyczne zachowania człowieka.	
5.	Program profilaktyczny „DEBATA” (rekomendowany przez PARPA) dla klas Va, Vb Vd, Ve, Vf, Vg – po 3 godziny dydaktyczne. 24, 31.05 i 7.06.2019 r.	Celem ogólnym programu było wzmocnienie postaw pro-abstynenckich u nastolatków stojących przed progiem inicjacji alkoholowej. Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych picciu alkoholu przez dzieci i młodzież.	Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Mickiewicza 1 Liczba uczestników: 124
6.	Przeprowadzenie szkolenia pn. „Przyjaciele Zippiego” w wymiarze 12 godzin dydaktycznych dla 16 nauczycieli ze Szkoły Podstawowej nr 3 31.05 i 7.06.2019 r.	Celem szkolenia było przygotowanie nauczycieli do realizacji programu rekomendowanego przez PARPA pt.: „Przyjaciele Zippiego” do prowadzenia 24 spotkań z dziećmi w wieku 5 – 9 lat w ciągu jednego roku szkolnego. Program daje dzieciom poczucie sprawczości, kompetencji i pewności siebie – stanowi najlepiej pojmowaną profilaktykę zagrożeń, z zakresu uniwersalnej profilaktyki uzależnień – czyli promocję zdrowia i dobrego samopoczucia każdego dziecka.	Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Mickiewicza 1, Liczba uczestników: 16 nauczycieli.

b) pozostałe działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom (stan na 30.06.2019 r.)

- Szkolna Olimpiada Wiedzy o HIV/AIDS w Szkole Podstawowej nr 3 w dn. 7 – 9 stycznia 2019 r. Udział wzięło 36 uczniów z klas VIII i III gimnazjum.
- Szkolny konkurs dotyczący Szkodliwości Palenia Tytoniu w Szkole Podstawowej nr 3 w dniu 30.05.2019 r. w pięciu klasach VI.
- Kampania Prozdrowotna „SLOW LIFE – SLOW FOOD” z zakresu profilaktyki – zdrowe żywienie jako kształtowanie postaw prozdrowotnych dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 w terminie: przełom maja i czerwca 2019 r.

Liczba uczestników: 553 uczniów.
- Konkurs plastyczny organizowany przez Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną pt. „Zdrowa rodzina” w ramach obchodów Światowego dnia bez tytoniu dla uczniów klas I szkół podstawowych oraz dzieci w wieku przedszkolnym – konkurs trwał od 15.05.2019 r. do 05.06.2019 r.
- Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pt: „Odpowiedzialny sprzedawca” – szkolenie w formie stacjonarnej w dniu 24.06.2019 r. Przeszkolonych bezpłatnie zostało 28 sprzedawców.
- Poradnictwo prawne i psychologiczne dla mieszkańców Augustowa będących w trudnej sytuacji życiowej w związku z uzależnieniem od alkoholu, nadużywających alkoholu i doświadczających przemocy w rodzinie (Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Społecznej w Augustowie) Udzielono 48 godzin poradnictwa prawnego i psychologicznego.
- W dniu 17 stycznia odbył się bal karnawałowy dla podopiecznych Stowarzyszenia Zespołu Szkół Specjalnych „Wśród nas” uczniów i absolwentów Zespołu Szkół Specjalnych – udział wzięło 80 osób.

- Trzydniowy profilaktyczny piknik zimowy „Ferie zimowe z profilaktyką – rozrywka i nauka dla całej rodziny” – w terminie 1-3 luty 2019 r.
- Miejski Dzień Dziecka w Augustowie z profilaktyką – w dniu 1 czerwca 2019 r.

Rynek alkoholowy w mieście Augustów

Zgodnie z uchwałą Nr XLVIII/470/18 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie ustalenia na terenie Gminy Miasto Augustów maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych ustalono:

- 1) maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal):
  - a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 90,
  - b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 75,
  - c) powyżej 18% zawartości alkoholu – 75,
- 2) maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia):
  - a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 100,
  - b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 55,
  - c) powyżej 18% zawartości alkoholu – 55.

Ilość zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wg zawartości alkoholu (stan na 01.10.2019 r.)								
1) poza miejscem sprzedaży (detal)				2) w miejscu sprzedaży (gastronomia)				9. Ogółem (suma kolumn 4+8)
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18%	4. razem	5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow. 18%	8. razem	
65	63	61	189	87	47	50	184	373

Ponadto w 2019 roku (stan na 01.10.2019 r.) wydano 8 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (1-2 dni) podczas imprez organizowanych na otwartej przestrzeni.

Zasoby środowiskowe:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie,
- Zespół Interdyscyplinary Miasta Augustowa,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie,
- Komenda Powiatowa Policji w Augustowie,
- NZOZ „Poradnia Zdrowia Psychicznego – Poradnia Terapii Uzależnień i Współzależnienia”
- Placówki ochrony zdrowia funkcjonujące i obejmujące swoim działaniem mieszkańców Augustowa,
- Placówki oświatowe obejmujące swoim działaniem mieszkańców Augustowa,
- Sąd Rejonowy w Augustowie,

- Prokuratura Rejonowa w Augustowie,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Augustowie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Augustowie,
- Centrum Integracji Społecznej prowadzone przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno – Gospodarczych im. Króla Zygmunta Augusta w Augustowie,
- Organizacje pozarządowe, placówki wsparcia dziennego: Świetlica „Nasza Ostoja” , Społeczna Organizacja Przyjaciół Dzieci „Przystań”, Ognisko Wychowawcze TPD, Katolickie Towarzystwo Służby Dzieciom „Hospicjum”, Fundacja „Cordis”,
- Augustowskie Stowarzyszenie Abstynentów Klub „Tęcza”,
- Podmioty gospodarcze wykonujące usługi zakontraktowane z Gminą Miastem Augustów skierowane do osób uzależnionych i ich rodzin.

Obszary problemowe

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Augustowa oraz badanie ESPAD przeprowadzona w roku 2018 zawiera wiele ważnych informacji mówiących o lokalnych problemach społecznych i ciągle jest najistotniejszym dokumentem wytyczającym obszary problemowe do pracy w roku 2020.

Wnioski i podsumowanie wyników badań dotyczące problemu uzależnienia od alkoholu znajdują się w wyżej opisanym dokumencie, stanowiły one podstawowe źródło do określania działań do wdrażania w 2020 r.

Zaplanowane działania są zgodne z zadaniami wskazanymi do realizacji gminom zgodnie z art. 4¹. 1. ustawy o z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Cel główny

Minimalizowanie zjawiska uzależnień w Gminie Miasto Augustów poprzez rozwijanie działań z zakresu profilaktyki, lokalnego systemu wsparcia skierowanego do osób uzależnionych i ich rodzin oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom wynikającym z uzależnienia od alkoholu.

W tym celu w roku 2020 będą realizowane następujące działania:

1. Zadanie - Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej, psychologicznej

Rekomendowane typy działań:

- rozwijanie oferty różnorodnych form wsparcia osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodziny, osób współuzależnionych, w tym prowadzenie punktów konsultacyjnych, grup wsparcia,
- prowadzenie działań skierowanych do osób po zakończonym leczeniu odwykowym,
- wdrażanie działań z zakresu pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin zgodnie z bieżącymi potrzebami mieszkańców Augustowa.

2. Zadanie - Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Rekomendowane typy działań:

- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w szczególności psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, pomocy dla par, pomoc specjalistyczna osobom uzależnionym, jak i poszczególnym członkom rodzin,
- prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu umiejętności opiekuńczych i wychowawczych rodziców w środowiskach zagrożonych uzależnieniami oraz przemocą w rodzinie,
- wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych skierowanych do dzieci z rodzin szczególnie narażonych na występowanie problemu uzależnień, realizacja programu profilaktyczno - wychowawczego w środowisku otwartym,

- prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnych, których celem jest wsparcie w przełamaniu lęku blokującego przed informowaniem odpowiednich służb o występującej przemoc w rodzinie,
- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Zadanie - Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rekomendowane typy działań:

- finansowanie działań realizowanych w placówkach wsparcia dziennego,
- objęcie wszystkich uczniów w szkołach i różnego rodzaju podmiotów pracujących z dziećmi i młodzieżą prowadzonych przez Gminę Miasto Augustów pomocą w formie zajęć profilaktycznych poprzez realizację programów profilaktycznych, zgodnie ze zgłaszanymi propozycjami oraz rekomendacjami PARPA,
- wspieranie różnych inicjatyw skierowanych do dzieci i młodzieży promujących zachowania nieagresywne,
- udział w różnorodnych kampaniach podejmujących problem profilaktyki uzależnień,
- organizacja lokalnych wydarzeń dedykowanych działalności profilaktycznej,
- współpraca z lokalnymi mediami promująca profilaktykę i informacje o lokalnych instytucjach działających w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień,
- organizacja różnych form wsparcia ukierunkowanego na pomoc dzieciom i młodzieży, między innymi rozwijanie dostępu do pomocy specjalistycznej dzieciom i młodzieży z rodzin alkoholowych z zespołem FAS (Alkoholowy Zespół Płodowy),
- działania skierowane do przedstawicieli samorządu, instytucji miejskich, stowarzyszeń abstynenckich w celu podniesienia i ujednolicenia wiedzy, kompetencji i umiejętności osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- szkolenia członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie,
- prowadzenie działań szkoleniowych skierowanych do sprzedawców alkoholu,
- inne działania wynikłe w trakcie roku, w tym dofinansowanie wkładów własnych w projektach realizowanych na rzecz mieszkańców Augustowa.

4. Zadanie Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień:

Rekomendowane typy działań:

- wspieranie i promowanie organizacji pozarządowych realizujących działania wynikające z Programu poprzez współpracę finansową i pozafinansową,
- współpraca finansowa i pozafinansowa z organizacjami abstynenckimi oraz ruchami trzeźwościowymi,
- organizowanie i finansowanie szkoleń w zakresie pracy z dziećmi z rodzin alkoholowych, pracy z rodziną, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, profilaktyki i rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej - wspieranie przedsięwzięć mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych – uczestników Centrum Integracji Społecznej poprzez wsparcie specjalistyczne skierowane do uczestników i ich rodzin.

5. Zadanie. Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży poprzez organizowanie aktywnych form wypoczynku (organizowanie ferii i wakacji).

Rekomendowane typy działań:

- organizacja wypoczynku podczas czasu wolnego od zajęć szkolnych, uwzględniających programy profilaktyczne, edukacyjne,
- prowadzenie zajęć promujących zdrowy styl życia, służących rozwojowi i samorealizacji dzieci i młodzieży,

- organizacja zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie zagrożonych uzależnieniami, zawierających działania profilaktyczne, edukacyjne, wspierające rozwój psychospołeczny.

6. Zadanie. Realizacja programów profilaktycznych przez organizacje i stowarzyszenia działające w zakresie sportu i kultury fizycznej.

Rekomendowane typy działań:

- prowadzenie działań skierowanych do dzieci i młodzieży w formie programów profilaktycznych promujących sport i kulturę fizyczną,
- promocja zdrowego stylu życia, poprzez realizację zadań, których celem jest wzmacnianie postaw abstynenckich i rozwijanie zainteresowań, kształtowanie postaw odrzucających używki.

Zakładane rezultaty realizacji programu:

1. Większa dostępność do poradnictwa specjalistycznego.
2. Kompleksowa pomoc rodzinom, w których występują problemy alkoholowe.
3. Wyposażenie w aktualną wiedzę kadry pracujące na rzecz profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Większa świadomość lokalnego społeczeństwa na temat negatywnych skutków wynikających z nadużywania alkoholu oraz możliwości skorzystania z pomocy w związku z trudną sytuacją życiową.
5. Profilaktyka wśród dzieci i młodzieży poprzez realizację rekomendowanych programów profilaktycznych.
6. Rozwój działalności wychowawczej placówek wsparcia dziennego działających na terenie miasta Augustowa.
7. Lokalny system wsparcia, profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych uwzględniający różnorodne potrzeby mieszkańców Augustowa.

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie.

Ustawowe zadania Komisji to:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzekania o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu zobowiązania poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- opiniowanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe),
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez burmistrza miasta, art.18 ust. 8 ustawy);

Komisja pracuje w czterech zespołach:

- Opiniującym,
- Kontrolującym,
- Motywującym,
- Roboczym.

Każdy zespół posiada określony cel pracy; zespół motywujący bezpośrednio spotka się z osobami zgłoszonymi do MKRPA w związku z jej kompetencjami w realizacji zadań związanych z procedurą zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu; zespół kontrolny - prowadzi kontrole zasad i warunków korzystania z zezwolenia sprzedaży napojów alkoholowych punktów sprzedaży alkoholu na terenie miasta, zespół opiniujący – zajmuje się wydawaniem opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej w sprawie limitów zezwoleń

sprzedaży i zasad usytuowania. Zespół roboczy pracuje nad bieżącymi zadaniami skierowanymi do wykonania przez MKRPA.

Członkowie Komisji do wykonywania swoich obowiązków potrzebują ciągłego podnoszenia kwalifikacji, konieczne jest zapewnienie środków na ich szkolenia.

Członek, przewodniczący, wiceprzewodniczący oraz sekretarz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie otrzymuje wynagrodzenie za pracę w komisji w kwocie 200 zł (dwieście złotych) brutto za każdy udział w posiedzeniach komisji.

Źródła finansowania

Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Gminy Miasta Augustowa pozyskanych w 2020 r. z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2020 r. wynosi 1 030 000 zł.

Planowany budżet Programu może ulec zmianom w przypadku niewykorzystania całkowitej kwoty pozyskanej w 2019 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zwrotów przekazanych przez sąd niewykorzystanych zaliczek na poczet wykonania opinii specjalistycznych osób uzależnionych od alkoholu.

Preliminarz Finansowy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Augustowa na 2020 rok na ogólną kwotę 1 030 000 zł.

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych (Punkty Konsultacyjne) – 105 000 zł.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie (dotacje – konkursy ofert) – 220 000 zł.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych – 190 000 zł.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień – 20 000 zł.
- 5) Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży poprzez organizowanie aktywnych form wypoczynku (organizowanie ferii i wakacji – w tym konkursy ofert dla organizacji pozarządowych) – 162 600 zł.
- 6) Koszty funkcjonowania MKRPA – 117 400 zł.
- 7) Działalność organizacji i stowarzyszeń w zakresie upowszechniania kultury fizycznej z uwzględnieniem realizacji programu profilaktycznego (dotacje – konkursy ofert) - 215 000 zł.

Za realizację merytoryczną i finansową Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odpowiedzialny jest Wydział Spraw Społecznych i Administracyjnych Urzędu Miejskiego w Augustowie. Wyniki przeprowadzonych działań w roku 2020 zostaną przekazane w formie sprawozdania Radzie Miejskiej w Augustowie w roku 2021. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji poszczególnych zadań.

Dane kontaktowe:

Wydział Spraw Społecznych i Administracyjnych, ul. Karola Brzostowskiego 2, 16-300 Augustów,
tel. 87 643-80-57, pokój 103

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie,
ul. Karola Brzostowskiego 2, tel. 87 643-80-65, pokój 101

Uzasadnienie

Art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, 2244, z 2019 r. poz. 730). mówi, iż prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy i jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy. Środki finansowe na realizację zadań programu będą pochodziły z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i nie mogą być przeznaczane na inne cele (art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, 2244, z 2019 r. poz. 730). Szacuje się, iż wpływy do budżetu miasta Augustowa w 2020 roku wyniosą 1 130 000 zł. Z tej kwoty 1 030 000 zł przeznacza się na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Augustowa na 2020 rok i 100 000 zł na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Augustowa na 2020 rok. W związku z powyższym zasadne jest uchwalenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Augustów na 2020 rok.